

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/146/2018
Identifikačné číslo spisu: 1412200086
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1412200086.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H., 2/ R. a 3/ W., bývajúcich v U., zastúpených JUDr. Annou Orthovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Rebarborová č. 1/B, proti žalovaným 1/ G., bývajúcej v U., 2/ H., bývajúcemu v U. zastúpeným Mgr. Toni Khurim, advokátom so sídlom v Bratislave, Dlhé diely č. II/13, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 22 C 1/2012, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. septembra 2016 sp. zn. 6 Co 775/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. septembra 2016 sp. zn. 6 Co 775/2014 a uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 23. decembra 2016 č.k. 22 C 1/2012-240 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. júla 2017 č. k. 22 C 1/2012-202 určil, že dedičstva po poručiteľoch: a/ X., ktorá zomrela XX. marca XXXX, patrí spoluvlastnícky podiel 1/4 rodinného domu v katastrálnom území D. so súpisným č. XXXX na parcele č. XXX a rodinného domu v katastrálnom území D. so súpisným č. XXXX na parcele č. XXX, b/ U., ktorá zomrela XX. júna XXXX, patrí spoluvlastnícky podiel 1/8 uvedených nehnuteľností, c/ H., ktorý zomrel X. mája XXXX, patrí spoluvlastnícky podiel 1/8 uvedených nehnuteľností.

2. Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. septembra 2016 sp. zn. 6 Co 775/2014 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ako vecne správny.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ dovolanie s tým, že je prípustné podľa § 420 písm. b/ CSP, lebo žalobcovia 1/ a 3/ zomreli ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu. Namietli tiež, že v danom spore nie sú pasívne vecne legitimovaní. Žiadali napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Právna zástupkyňa žalobcov vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že o smrti žalobcov 1/ a 3/ sa

dozvedela až s časovým odstupom po doručení rozsudku odvolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ je dôvodné.

6. Podľa § 420 písm. b/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.

7. V zmysle § 61 CSP má procesnú subjektivitu ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzických osôb narodením (prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé) a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 Občianskeho zákonníka).

8. V danom prípade zo spisu vyplýva, že žalobca 1/ zomrel XX. februára XXXX a žalobca 3/ zomrel XX. februára XXXX., teda skôr, než odvolací súd vydal dovolaním napadnutý rozsudok. Odvolací súd, ktorý v tom čase nemal vedomosť o ich smrti, rozhodol napriek tomu, že žalobcovia 1/ a 3/ smrťou stratili procesnú subjektivitu. Tým došlo k procesnej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. b/ CSP. Existencia tejto vady zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia; zároveň je ale dôvodom, so zreteľom na ktorý dovolací súd musí dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť. Najvyšší súd v prípade výskytu vady tejto povahy napadnuté rozhodnutie zrušuje bez toho, aby ho podrobil meritórnemu dovolaciemu prieskumu (porovnaj napríklad 2 Cdo 5/2018).

9. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 449 ods. 2 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 23. decembra 2016 č.k. 22 C 1/2012-240, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť nahradiť „žalobcovi“ trovy konania. Dovolací súd vrátil vec na ďalšie konanie odvolaciemu súdu, pričom sa (vzhľadom na dôvod zrušenia rozsudku odvolacieho súdu) nezaoberal otázkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných.

10. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP).

11. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.